

JONGE JURY LESBRIEF

**LESMATERIAAL BIJ
GEEN WEG TERUG VAN ELVIN POST**

Jonge Jury 2023

INTRODUCTIE BIJ FRAGMENT

De vriendinnen Eva, Fleur, Kim en Anna fietsen samen na het schoolfeest naar huis.

EVA

‘Dus Mees is weer helemaal in beeld?’ vraagt Kim aan Fleur terwijl we in hoog tempo door de stille, donkere straten fietsen.

‘Tja, daar lijkt het op,’ zegt Fleur, op een toon alsof ze niet zeker meer weet of ze net écht drie uur lang met hem heeft staan zoenen. ‘Nou ja, ik zie het wel. Alles beter dan je vervelen, toch?’

Kim lacht en zegt: ‘Ja, alles beter dan dat.’

We fietsen op dezelfde manier als op de heenweg; Fleur en Kim voorop, Anna en ik erachter. Omdat het buiten behoorlijk is afgekoeld, heb ik mijn jas over mijn plakkerige jurk aangetrokken. Die kunnen straks dus allebei in de was.

Ik kijk naar de linnen tas van Kim, die tegen haar lichaam aan bungelt, en denk terug aan mijn gesprek met Mark. Ik probeer me niet af te vragen wat er was gebeurd als Fleur niet was komen opdagen, maar ik doe het toch. Ik heb Stella de hele avond niet gezien. Zou het kunnen dat ze niet langer samen zijn?

Ik schrik als Fleur plotseling links afslaat. Net op

---

tijd rem ik, waarmee ik voorkom dat ik Kims achterwiel raak. ‘Wat doe je?’ zeg ik. ‘Waarom gaan we niet via het Centraal-tunneltje?’

‘Via de Diergaardetunnel is sneller,’ zegt Fleur. ‘Je wilt toch op tijd thuis zijn?’

Ik betwijfel of ze gelijk heeft, maar Anna en ik zijn al achter Fleur en Kim aan links afgeslagen en omdat het hooguit om een paar meter verschil gaat, protesteer ik niet. Waarschijnlijk weet Fleur dit ook, maar probeert ze op deze manier te laten zien dat ze zich schuldig voelt over het feit dat we door haar te laat thuiskomen.

‘Jij was ook lekker bezig, Anna,’ zegt Fleur nu, terwijl ze glimlachend omkijkt. ‘Ik ben blij dat je eindelijk bent opgehouden met twijfelen en hebt toegeslagen.’

Ik kijk naar Anna en zie dat ze rood wordt. ‘We hebben niet gezoend, hoor,’ zegt ze. ‘Maar hij was heel lief en we hebben een date, we gaan eten bij Burgertrut.’

‘Way to go, girl,’ zegt Kim, terwijl voor ons de Diergaardetunnel opdoemt.

Ik haat deze tunnel. Het is er een met een aparte tunnel voor fietsers en voetgangers. In mijn eentje zou ik er nooit doorheen durven fietsen om deze tijd.

‘En waar was jij mee bezig?’ zegt Fleur, haar blik nu in mijn richting. ‘Flirten met Mark de Bree? Ik wist niet wat ik zag...’

Ik zou willen dat je het helemaal niet had gezien en je met je eigen zaken had bemoeid, denk ik. Gelukkig kijkt Fleur weer voor zich en ziet ze mijn gezicht niet als ik zo kalm mogelijk zeg: ‘Het was geen flirten, hoor. Hij gaf me alleen maar een compli-

ment over de *Cleanup Day* van vorig jaar.'

'Shit,' zegt Fleur. 'Als dat de manier is om op zijn radar te komen, dan ga ik ook maar eens wat meer aan het milieu denken.'

Ik wil iets terugzeggen, maar op dat moment fietsen we het tunneltje in en beginnen Fleur en Kim te gillen.

'Woeeeeee!'

'Waaaaaa!'

'Anna heeft een vriendje!'

Het gegil weerkaatst tegen de wanden van de tunnel en klinkt daardoor extra hard. Ik kijk naar de vieze tegels en de plasjes urine op de grond die de stank verklaren die mijn neusgaten binnendringt.

Gelukkig fietsen Fleur en Kim stevig door en bereiken we snel het einde van de tunnel. Ik wil net aan Anna vragen op welke dag ze met Xander heeft afgesproken wanneer ik opnieuw vol in de remmen moet omdat Fleur en Kim vanuit het niets stoppen en ik Fleur hoor zeggen: 'Holy shit...'

'Jezus...' zegt Kim.

Ik zet een voet op de grond en volg hun blik. Daar, op nog geen tien meter bij ons vandaan, staat dwars over de weg een zwarte Mercedes. Het linkervoor- en achterportier staan open en ernaast op de grond liggen twee mannen in pak, allebei in een grote plas bloed en met gesloten ogen. De ene man ligt met zijn hoofd vlak bij de linkervoorband van de auto, de ander – die een groot litteken op zijn gezicht heeft dat van zijn mond tot aan zijn oor loopt – ligt iets dichterbij de stoep. Er is een spoor van bloed zichtbaar tussen de man en de auto, alsof hij heeft geprobeerd weg te kruipen, maar het na een paar meter heeft opgegeven.

– 42 –

‘Holy shit,’ zegt Fleur nogmaals.

Ik kijk om me heen, op zoek naar een volwassene die kan helpen, maar er is niemand op straat. Links in de verte zie ik het hek van Diergaarde Blijdorp. Rechts is de Wolfert van Borselen-school, en iets verderop een flatgebouw. Achter geen van de ramen brandt licht.

‘L-Laten we snel doorfietsen,’ zegt Kim. ‘Anders komen we te laat.’

Anna schudt haar hoofd. ‘We moeten 112 bellen. Misschien... Misschien leven ze nog.’

Ik kijk naar de twee mannen. De glinsterende, donkerrode plas waarin de man bij de voorband van de auto ligt, is zo groot dat ik me afvraag of er überhaupt nog bloed in zijn lichaam zit. De man met het litteken, die dichterbij ons ligt, ziet er evenmin levend uit. Hij heeft een gouden ketting om zijn nek en zijn bebloede gezicht wordt om de paar seconden spookachtig verlicht door een knipperende straatlantaarn.

‘Die zijn allebei hartstikke dood,’ zegt Fleur, terwijl ze haar fiets op de standaard zet en een paar stappen in de richting van de auto doet. Fleur klinkt koeltjes, alsof ze commentaar geeft op een scène in een film, maar ik kan aan de lichte trilling in haar stem horen dat ze net zo van slag is als wij.

Ik pak mijn telefoon en wil 112 intoetsen, maar dan hoor ik Fleur zeggen: ‘Wacht even, Eef. Ik... Ik zie daar iets. Volgens mij is het...’ Ze maakt haar zin niet af en loopt in de richting van het openstaande achterportier van de Mercedes.

Ik hou mijn telefoon in mijn hand, mijn wijsvinger zwevend boven de 1, en kijk afwisselend naar Fleur en de twee met bloed doordrenkte mannen

naast de auto. Door de knipperende straatlantaarn is het bijna alsof we nog op de dansvloer staan, alleen staan we dat niet. We staan aan het eind van de Diergaardetunnel en er liggen twee naar alle waarschijnlijkheid doodgeschoten mannen voor ons op de grond.

‘Fléúr,’ zegt Anna. ‘Wat doe je? We moeten 112 bellen en daarna maken dat we hier wegkomen. Stel dat de mensen die dit hebben gedaan nog in de buurt zijn?’

Fleur is inmiddels bij het openstaande portier aangekomen. Ze kijkt om en zegt: ‘Rustig aan, Anna. Zie jij iemand? Nee toch?’ Ze buigt zich voorover en haar bovenlichaam verdwijnt de auto in.

‘Fleur!’ snauwt Anna opnieuw.

‘Anna heeft gelijk, Fleur,’ zeg ik. ‘We moeten de hulpdiensten bellen en –’

Vanuit de auto klinkt een gedempte kreet. ‘Shit,’ zegt Fleur, die nu opgewonden klinkt. ‘Zie je wel. Er ligt hier geld. En niet zo weinig ook.’

Anna heeft het niet meer. ‘Niet aankomen, Fleur. Anders zitten je vingerafdrukken erop en denken ze straks dat je iets met de dood van die mannen te maken hebt.’

Fleur reageert niet. Ze zit nog steeds half in de auto. Dan komt ze in beweging. Ze schuift achteruit de auto uit en – dit kan niet waar zijn – heeft een tas in haar hand.

‘Jezus, Fleur,’ zeg ik. ‘Doe even normaal. Leg terug!’

Anna kijkt paniekerig om zich heen. Nog altijd is er in de verste verte niemand te bekennen.

Fleur kijkt in de tas. ‘Alleen maar vijftigjes en honderdjes,’ mompelt ze, half in trance. ‘Shit, dit is echt heel veel geld.’

– 44 –

‘Verdomme Fleur,’ zegt Kim. ‘Anna heeft gelijk. Je vingerafdrukken...’

Fleur ziet er verdwaasd uit. Ze kijkt nog altijd naar de inhoud van de tas. Dan verschijnt er een gloed in haar ogen. ‘Shit, ja,’ zegt ze. ‘Maar nu kunnen we niet meer anders. We moeten het wel meenemen...’

– 45 –

EVA

Ik probeer mezelf ervan te overtuigen dat ik het verkeerd heb gehoord en zeg: 'Wat?' Ik kijk naar Fleur. Haar lichte paniek lijkt te hebben plaatsgemaakt voor een roekeloze zekerheid.

'Je hoorde me wel, Eva. Kim en Anna hebben gelijk. Mijn vingerafdrukken staan erop. Los daarvan: dit is gewoon te mooi om waar te zijn. Het betekent dat ik voorlopig geen nieuw baantje nodig heb. En jullie hoeven je de komende tijd ook geen zorgen te maken over geld, want het spreekt voor zich dat we het eerlijk delen.'

Ik schud mijn hoofd. 'Jezus, Fleur, ben je helemaal gek geworden? Dat geld is niet van ons.'

'Het is ook niet meer van hen,' zegt Fleur, wijzend naar de twee dode mannen op straat.

Anna zet haar fiets op de standaard, stapt af en loopt naar Fleur toe. Ze kijkt in de tas en lijkt te schrikken. '*Oh my god*, Fleur. Dat is... Niemand heeft zo veel cash in een tas bij zich. Het kan niet anders of het zijn criminelen. Wat als ze achter ons aan komen?'

– 46 –

‘Ze zijn dood, Anna. Waar maak je je druk over? Zie je niet dat dit een kans is? Ik zweer het: het is een cadeautje van het universum. Daar ergens boven zit iemand die heel veel om ons geeft en die heeft ervoor gezorgd dat we hier precies op dit moment langsfietsen. Ik ben net ontslagen. Het kan niet anders: dit is fucking karma. Als we dat geld laten liggen, beledigen we iemand heel erg. Misschien wel God zelf.’

Anna en ik wisselen een blik. Niemand van ons is religieus en Fleur zéker niet.

‘Ik weet het niet, Fleur,’ zegt Kim. ‘Ik zou best wat geld kunnen gebruiken, maar wat als het is gestolen? Ik heb een keer een film gezien waarin geld ontplofte. Het werd helemaal paars en de mensen die het gestolen hadden ook, waardoor de politie meteen wist dat zij de dieven waren.’

Fleur schiet in de lach. ‘Dat gebeurt als ze over de drempel stappen, sukkel. Of vlak erna.’ Ze doet een stap in de richting van haar fiets, precies op het moment dat ik in de verte in de tunnel de koplampen van een auto zie naderen.

‘Fleur,’ zegt Anna, die de auto ook gezien heeft en terugrent naar haar fiets. ‘Leg die tas terug!’

Fleur schudt haar hoofd. ‘We nemen hem mee. Geloof me nou maar: morgen zijn jullie me dankbaar.’ In een oogwenk is ze terug bij haar fiets en heeft ze de tas in haar krat gegoooid. ‘Kom op, wegwezen hier.’

Ik wil nog tegen Fleur gillen dat ze de tas moet terugleggen, maar mijn keel zit dicht en hoe dichterbij de koplampen van de auto komen, hoe banger ik word. Fleur is inmiddels weggefietsd, met Kim direct achter zich.

‘Kom, Eva!’ roept Anna. ‘Het heeft geen zin om te blijven staan. We praten morgen wel met haar...’

Ik realiseer me dat Anna gelijk heeft en stap op mijn fiets. Nog één keer kijk ik naar de twee dode mannen in het knipperende licht van de straatlantaarn. Vervolgens wend ik mijn blik af, maar precies op het moment dat ik dat doe opent de man met het litteken op zijn gezicht zijn ogen en kijkt me aan.

‘Anna!’ gil ik. ‘Jezus. Die ene... Die ene leeft nog...’ Ik kijk naar Anna, die al een paar meter bij me vandaan is. Ze kijkt om.

‘Wat?’ zegt ze. ‘Weet je het zeker?’

Ik kijk weer naar de man met het litteken, maar nu zijn zijn ogen weer dicht. Misschien heb ik het verkeerd gezien, zeg ik tegen mezelf. Misschien was het de spanning en het knipperende licht van de straatlantaarn waardoor het leek alsof zijn ogen open waren. Even overweeg ik iets naar de man te roepen om mezelf ervan te verzekeren dat ik me heb vergist, maar dan kijk ik weer naar de naderende auto en realiseer ik me wat een idioot idee dat is.

Ik besef dat ik geen tijd heb om nog langer te treuzelen. In gedachten scheldend op Fleur spring ik op de fiets en rij zo snel als ik kan bij de auto vandaan. Een moment later race ik samen met Anna achter Fleur en Kim aan de hoek om, uit het zicht van de tunnel.

EVA

Pas wanneer we op de Walenburgerweg zijn, durven we iets langzamer te gaan fietsen. Nog eenmaal kijk ik om en dan weet ik het zeker: er komt niemand achter ons aan.

‘Het is gelukt,’ jubelt Fleur. ‘Zie je nou wel. Jullie moeten gewoon vaker naar mij luisteren.’

Ik ben te boos en te geschokt om te reageren. Mijn hoofd bonkt alsof er een heen en weer rollende bowlingbal in zit en ik heb het gevoel alsof ik ieder moment kan gaan overgeven.

‘O, kom op, Eef,’ zegt Fleur. ‘Kijk alsjeblieft wat vrolijker. Je zei het zelf al: waarschijnlijk heb je het gewoon verkeerd gezien en kwam het door het effect van dat knipperende licht. Geloof me nou: die twee zijn echt mors- en mordsdood.’

‘Je had het geld moeten laten liggen,’ zeg ik. ‘Zelfs als ze dood zijn: zo veel geld wordt altijd door iemand gemist.’

Fleur lacht. ‘Ja, vast wel. Door andere criminelen waarschijnlijk. Maar daar hebben wij niets mee te maken, toch?’

– 49 –

‘En wat als Eva het wel goed heeft gezien?’ zegt Anna. ‘Wat als die ene man nou nog wél leeft? Dan heeft hij ons misschien gezien. Of gehoord...’

Fleur zucht. ‘Zelfs als hij nog leeft: misschien hebben we elkaars naam gezegd, maar wat dan nog? Dan heeft hij een paar voornamen. Wat kan hij daarmee? Naar de politie gaan en zeggen: “Hallo, ik ben crimineel X. Ik ben bijna doodgeschoten door een paar collega’s en daarbij ben ik wat geld kwijtgeraakt aan een paar meisjes die toevallig langsfietsen. Ik heb ze niet goed kunnen zien, want ik had bloed in mijn ogen, maar ze heten Fleur, Anna, Eva en Kim. Kunt u mij misschien helpen mijn geld terug te krijgen, als het even kan met de wettelijk verschuldigde rente?”’ Fleur lacht om haar eigen grap en schudt haar hoofd. ‘Hou alsjeblieft op. Neem nou maar van mij aan: zolang we onze mond houden, lopen we geen enkel risico.’

‘En wat als ik mijn mond níét hou?’ flap ik eruit.

Fleur kijkt me aan. ‘Dan ga ik naar de gevangenis,’ zegt ze droogjes. ‘Maar doe wat je niet laten kunt, hoor. No hard feelings.’

‘Dat geloof ik niet,’ zeg ik, terwijl we de Zwart Janstraat passeren. ‘Als we nu de politie bellen en zeggen dat we een fout hebben gemaakt, dan is er niets aan de hand.’

‘Maar dat ga ik niet doen,’ zegt Fleur. ‘Nogmaals: dit is karma. Ik weet het zeker. Als jij de politie wilt bellen, dan moet je dat maar doen. Ik ga nu naar huis om te kijken hoeveel geld er in deze tas zit. Kim slaapt bij mij, dus kan ze mooi helpen tellen. Als we weten hoeveel het is, delen we het door vier en wat mij betreft spreken we morgen om één uur af bij Café Ari zodat iedereen zijn deel in ontvangst kan

– 50 –

nemen. Als ik daar aankom en de politie zit op me te wachten, dan ga ik braaf met ze mee. Maar ik zie liever jou verschijnen, Eva. Ik weet dat je het minder breed hebt dan ik en wil dit heel graag met je delen.'

Ik wil nog iets zeggen om Fleur op andere gedachten te brengen, maar daar is de Schoonoordstraat al, de plek waar Fleur en Kim links afslaan en Anna en ik rechtdoor moeten. 'Fleur, alsjeblieft,' stamel ik. 'Laten we –'

'Morgen afspreken bij Ari,' onderbreekt Fleur me, terwijl ze haar stuur omgooit en dwars over de tramrails richting de Schoonoordstraat rijdt. 'Zeker weten, Eef. Dat doen we. Voor nu: ga gewoon lekker slapen en dromen over waar je je geld aan wilt uitgeven. Deal?'

Nee, wil ik zeggen. Geen deal. Maar ik ben te laat. Fleur en Kim zijn de hoek al om.

'Ze is gek,' zeg ik. 'Dit loopt verkeerd af.'

Anna knikt. 'Ik vind het ook niet slim, maar...'

'Maar wat?'

Anna schudt haar hoofd. 'Niets. Het is gewoon een klotesituatie. Ik voel me er ook niet lekker bij, maar ik weet niet of het een goed idee is om de politie te bellen. Het voelt... Ik weet het niet... Een beetje als verraad.'

Ik baal ervan dat Anna precies beschrijft wat ik ook voel. Diep vanbinnen weet ik dat de politie bellen het enige juiste is, maar wat zal Fleur van me denken als ik dat doe? Zal ze me ooit nog aankijken? In gedachten zie ik twee mannen in uniform Fleur geboeid afvoeren naar een of andere jeugdgevangenis. Fleur kijkt om en haar ogen staan dof. *Dankje-*

wel, Eva, zegt haar blik. Dit komt allemaal door jou.

Anna en ik staan op de plek waar ik Anna eerder die avond heb opgepikt. Ik kijk naar de tramhalte een eindje verderop en vervolgens op mijn horloge. Tien voor twee. 'Shit, Anna. Ik moet echt gaan. Mijn ouders worden gek.'

'Natuurlijk,' zegt Anna. 'Mochten ze nog wakker zijn, zeg dan gewoon dat het Fleurs schuld is.'

'Je bedoelt dat ik ze moet vertellen wat –'

'Nee, natuurlijk niet,' zegt Anna. 'Zeg gewoon dat we haar niet konden vinden toen we naar huis wilden omdat ze ergens in een hoekje met haar ex stond te zoenen. Dat is nog waar ook.'

Ik knik en ben blij met Anna's opmerking. Als ik ergens een hekel aan heb, dan is het aan liegen.

'En het geld?' zeg ik tegen Anna, terwijl ik haar omhels.

Anna haalt haar schouders op. 'Ik weet het ook niet. Dat zien we morgen wel.'

Vijf minuten later ben ik thuis. Ik steek mijn sleutel in het slot van de voordeur en draai hem zo langzaam mogelijk om, biddend dat mijn ouders al slapen. Eenmaal in het halletje werp ik een blik op de woonkamer. De lichten zijn uit. Het lijkt erop dat ik geluk heb.

Ik schop mijn schoenen uit, hang mijn jas op en sluip in de richting van de trap. Ook boven is het donker.

'Eva?'

Ik schrik zo dat ik bijna moet gillen. 'Mam? Jezus, waar ben je? Ik schrik me kapot.'

'In de woonkamer, schat,' zegt de stem van mijn moeder. 'Je kent me toch? Ik kan pas slapen als

– 52 –

ik weet dat je veilig thuis bent.'

Ik zucht, ga de woonkamer binnen en maak me op voor een preek, maar tot mijn verbazing kijkt mijn moeder niet boos of teleurgesteld. Ze zit op de bank met een kop kruidenthee, glimlacht naar me en klopt op de lege plek naast haar.

'En? Was het leuk?'

'Best wel,' zeg ik, terwijl ik naast haar op de bank plof en uit alle macht probeer niet aan het bebloede gezicht van de man met het litteken te denken.

'Luister, mam. Sorry dat ik te laat ben, maar –'

'Het is oké, Eva. Zoiets kan een keer gebeuren.' Ze geeft me een knipoog. 'Je denkt toch niet dat ik altijd op tijd thuis was vroeger?'

Ik glimlach opgelucht. Dan haal ik diep adem en zeg: 'Mam, ik vind het superlief van je dat je speciaal voor mij bent opgebleven en ik zou best nog even met je willen kletsen, maar ik ben echt doodop. Vind je het erg als ik meteen naar bed ga?'

Mijn moeder trekt een gezicht. 'Of ik dat erg vind?' zegt ze, quasibeleedig. 'Jongedame, ik zit hier om ervoor te zorgen dat jij op tijd in bed belandt, weet je nog? Sterker nog: als ik je niet nu meteen naar boven stuur, krijg ik het morgen aan de stok met je vader.'

Ik weet dat dit onzin is en dat mijn moeder alleen maar probeert me een goed gevoel te geven. Op dat moment hou ik meer van haar dan van wie ook en heel even bekruipt me het idee om haar alles wat er zojuist is gebeurd te vertellen. Maar dan denk ik weer aan Fleur die wordt afgevoerd naar de gevangenis. Ik slik en sta op van de bank. Werp mijn moeder een kushandje toe en zeg: 'Nou, laten we er maar voor zorgen dat dat niet gebeurt, oké?'

Vijf minuten later heb ik mijn tanden gepoetst en lig ik in bed. Ik staar naar het plafond en denk aan Fleur en Kim, die niet ver hiervandaan bezig zijn een heleboel geld te tellen dat niet van ons is.

Misschien is dit allemaal een droom, denk ik. Misschien word ik morgen wakker en blijkt dat het allemaal niet echt is gebeurd.

EVA

Ik word met een gelukzalig gevoel wakker. Ik heb over Mark gedroomd. Hij stond weer naast me op het feest en deze keer kwam Fleur niet tussenbeide...

Ik wrijf de slaap uit mijn ogen, kijk naar de zonnestralen die de poster van *A Star is Born* aan de muur verlichten en rek me uit. Op de klok naast de poster zie ik dat het negen uur is. Dan valt mijn blik op het briefje van tien dat ik vannacht na het feest op mijn bureau heb gelegd. Het geld herinnert me met een schok aan het feit dat mijn gesprek met Mark niet het enige is wat van gisteren een ongewone dag maakte. Ik voel hoofdpijn opkomen en mijn fijne gevoel is in één klap verdwenen.

Ik blijf even liggen en loop dan naar de badkamer om een ibuprofen te nemen. Terug op mijn kamer pak ik mijn telefoon. Ik ga naar The Squad, de vriendinnenappgroep die ik twee jaar geleden samen met Fleur, Anna en Kim heb gemaakt. Er zijn twee nieuwe berichten. Het eerste is van Fleur en is van vanochtend 7.01 uur:

– 55 –

Goedemorgen, lady's! Waarom heb ik het gevoel dat we vandaag allemaal twintigduizend keer zo blij opstaan als gisteren? 😊 Niet vergeten, hè? 13.00 uur bij Ari voor lunch. Ik trakteer 🍷 OMG, ik kan het nog steeds niet geloven...

Het tweede bericht, van vijf minuten later, is van Kim:

Maar het is echt waar... 🤔🙏

Twintigduizend? denk ik. Bedoelt Fleur dat we allemaal... Nee, zo veel kan het niet zijn. Toch? Ze moet twintigduizend in totaal bedoelen...

Er wordt op mijn deur geklopt en een paar tellen later steekt mijn moeder haar hoofd om de hoek. 'Goedemorgen, schat. Ik dacht al dat ik je hoorde lopen daarnet. Blijf lekker liggen als je dat wilt, maar ik ben pannenkoeken aan het bakken voor het ontbijt, dus mocht je trek hebben...' Ze glimlacht, geeft me een knipoog en verdwijnt.

Zodra ze weg is, open ik Google, typ SCHIETPARTIJ en DIERGAARDETUNNEL in en hou mijn adem in terwijl ik op ZOEK druk.

Er verschijnen veel hits over schietpartijen, maar de berichten zijn allemaal oud. Niets over die van gisteravond. Ik weet niet of ik daar blij mee moet zijn of juist niet. Omdat ik inmiddels klaarwakker ben en snak naar gezelschap en een pannenkoek, kleed ik me aan en ga naar beneden.

Mijn vader, moeder en Lisa zitten aan tafel. De keuken baadt in het zonlicht.

Lisa ziet me, grijnst en zegt: 'Je liegt. Ik heb het

altijd al geweten. En nu eruit, jij!

Geschrokken blijf ik in de deuropening staan.

Mijn moeder ziet mijn ontdane blik, begint te lachen en zegt: 'Ze heeft het niet tegen jou hoor, schat. Ze is de tekst voor haar musical aan het oefenen. Hier, kom lekker zitten, dan pak ik een bord voor je. Wil je stroop, jam of poedersuiker?'

'Hoe was het feest?' vraagt mijn vader, wanneer ik even later bezig ben mijn tweede pannenkoek met jam naar binnen te werken.

'Het was leuk,' zeg ik. 'Ik was iets te laat thuis, maar –'

'Dat zei je moeder al,' zegt mijn vader. 'Kan gebeuren, toch? We zijn nu eenmaal je ouders, dus moeten we wel bepaalde afspraken met je maken, maar we willen vooral dat je het naar je zin hebt. Nog leuke jongens ontmoet?' Mijn vader glimlacht naar me en ik doe mijn best om terug te lachen, wat niet meevalt omdat ik voor de zoveelste keer het beeld van de man met het litteken voor me zie.

'Ja,' zeg ik. 'Maar ik heb niet heel lang met hem gepraat en hij heeft een vriendin. Denk ik.'

Mijn moeder trekt een gezicht. 'Hoe heet hij?'

Lisa schudt haar hoofd. 'Ja, hallo. Als jullie steeds praten, kan ik niet oefenen. Kunnen jullie alsjeblieft even jullie mond houden?'

Je kunt ook boven gaan oefenen, wil ik haar toe-
blijten, maar ik hou mijn mond. Mijn zusje kan niets
doen aan wat er gisteren is gebeurd en bovendien
vind ik het eigenlijk wel fijn om mijn mond te kun-
nen houden. Ik heb geen zin om mijn ouders over
Mark te vertellen. Mijn hoofd staat er niet naar en
waarschijnlijk wilde hij me alleen maar een com-

– 57 –

pliment geven over de *Cleanup Day* en spreek ik hem toch nooit meer.

Ik zeg sorry tegen Lisa en meld dat ik papa en mama vanavond wel zal vertellen over het feest, zodat zij ongestoord de tekst voor haar musical kan oefenen. Vervolgens eet ik mijn pannenkoek op en pak mijn telefoon. Ik ga wat nieuwssites af, maar kan nog altijd niets vinden over de dode mannen bij de Diergaardetunnel. Hoe kan dit? denk ik, terwijl ik verder zoek en naar de website van het AD ga. Ik wil het al bijna opgeven wanneer ik de kop zie. Hij staat ingeklemd tussen een bericht over een vader die tbs heeft gekregen voor het vermoorden van zijn eigen kind en iets over perspectief voor langdurig werklozen. Ik lees:

Schietpartij met dodelijke afloop bij Diergaardetunnel

Naast de kop staat een minuscule foto van de Diergaardetunnel, maar zonder de zwarte auto of de dode mannen.

Ik slik en werp een blik op mijn vader. Hij kijkt naar mijn zusje terwijl ze voor de derde keer dezelfde reeks dialogen uit haar musical opdreunt. Ook mijn moeder besteedt geen aandacht aan me. Ze staat bij het aanrecht en is bezig de beslagkom af te wassen.

Ik probeer rustig te blijven ademhalen en klik op het bericht. Een seconde later zie ik dezelfde foto van de tunnel, maar nu groter, met opnieuw de kop. Het artikel eronder is kort:

– 58 –

ROTTERDAM – Bij de Diergaardetunnel is vannacht een zevenentwintigjarige man doodgeschoten. Wie verantwoordelijk is voor de schietpartij is vooralsnog niet bekend. De politie is op zoek naar getuigen.

Eén dode, denk ik. Niet twee. Tenzij de politie informatie achterhoudt in het belang van het onderzoek. Zulke dingen gebeuren wel eens. Tenminste, in televisieseries.

Ik slik en zie het gezicht van de man met het litteken weer voor me. Hij keek naar me. Ik heb het niet verkeerd gezien. Hij keek naar me en het is hem op de een of andere manier gelukt om op te staan en weg te komen voordat de politie er was. Ik denk aan de auto die uit de tunnel kwam. Waren dat zijn vrienden die hem kwamen oppikken?

Jezus, Fleur. Zie je wel?

Ik sluit mijn ogen. In gedachten zie ik Anna voor me, die zegt: *En wat als Eva het wel goed heeft gezien? Wat als die ene man nou nog wél leeft?*

En Fleur: *Zelfs als hij nog leeft: misschien hebben we elkaars naam gezegd, maar wat dan nog? Dan heeft hij een paar voornamen. Wat kan hij daarmee? Naar de politie gaan? En: Als we onze mond houden, lopen we geen enkel risico.*

‘Gaaf het, Eva?’ vraagt mijn vader.

Ik schrik, open snel mijn ogen en klik het nieuwsbericht over de schietpartij weg. ‘Eh, ja hoor. Sorry, ik ben geloof ik nog een beetje moe.’

‘Ga anders nog even lekker naar bed,’ zegt mijn moeder. ‘Je hebt nu in ieder geval ontbeten.’

Ik schud mijn hoofd. ‘Het is oké. Ik ga vanavond wel vroeg slapen.’

Lisa kijkt verstoord op van haar musicalteksten en rolt met haar ogen.

Ik wacht tot mijn ouders niet meer op me letten. Dan open ik WhatsApp en ga naar The Squad. Ik vraag me af of de anderen het nieuws al hebben gezien, maar blijkt dat niet zo. Er is maar één bericht, weer van Fleur:

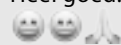
OMG, wij gaan volgend weekend zo veel plezier hebben in Schoor! 🍷🍷

Ik zucht en typ:

Check AD.nl.

Ik wacht een minuut. En nog een. Dan zie ik dat Fleur aan het typen is. Een paar tellen later verschijnt haar bericht:

Heel goed. Geen getuigen en niets over ons!

Ik vloek inwendig.

Eén dode. Niet twee. Ik zei het toch? Hij heeft me gezien!

Fleurs reactie laat niet lang op zich wachten.

Nou en? Het was donker en hij weet niet wie je bent. Die eikel is waarschijnlijk allang blij dat hij nog leeft. Als hij niet alsnog aan zijn verwondingen is overleden.

Ik zucht. Ik begin iets terug te typen, maar verwijder het weer. Ik verruil de groepsapp voor die met Anna en typ:

Ben je al wakker?

Ik wacht even en zie dat Anna online komt en iets typt.

Ja. Lees net het bericht op AD.nl. Klote. Maar Fleur heeft wel gelijk, denk ik. Zelfs als die kerel ons heeft gezien: hij weet niet wie we zijn.

Ik laat Anna's bericht tot me doordringen. Op de een of andere manier geeft het me meer vertrouwen om deze woorden van haar te lezen dan van Fleur.

Dank je, dat is waar. Maar wat doen we nu met dat geld?

We overtuigen Fleur wel om het aan de politie te geven. We kunnen het altijd anoniem doen.

Daar had ik nog niet aan gedacht. Ik voel me meteen stukken beter.

Goed idee. Zullen we wat eerder afspreken en samen naar Ari fietsen?

🤖 Wilde ik al voorstellen.

12.30 bij jou?

Isg.

Ik wil offline gaan, bedenk me dan en typ:

Nog gezeik gehad met je moeder gisteravond?

Nee. Lag half in coma op de bank toen ik thuiskwam. Had niet eens in de gaten dat ik binnenkwam en slaapt nu nog. Tot zo. 🤖

– 62 –

LESMATERIAAL BIJ GEEN WEG TERUG VAN ELVIN POST)))

OPDRACHT 1

In dit fragment lijkt het of je als lezer in een spannende film of serie bent beland. Stel dat jij deze scène met twee klasgenoten zou mogen verfilmen, welke keuzes zouden jullie dan maken? Werk in drietallen en leg jullie keuzes steeds uit.

- Welke bekende Nederlandse acteurs spelen de rollen van Eva, Anna, Fleur, Kim, de twee criminelen bij de auto en Eva's moeder?
- Op welke plaatsen in jouw buurt moeten de scènes opgenomen worden?
- Welke decorstukken zijn er nodig voor de scène en welke kostuums?
- Welke muziek hoort de kijker op verschillende momenten op de achtergrond?
- Wat vind je van het taalgebruik in het fragment? Zou je het taalgebruik in de dialogen overnemen of zou jij andere keuzes maken? Waarom?
- Maak nu een keuze uit één van onderstaande opdrachten:
  - Werk één pagina uit het fragment uit tot een filmscript, waarin je dialogen bedenkt en uitschrijft, aanwijzingen geeft voor toneelspel, voor het decor, de kleding en voor de muziek. Tip: bekijk op internet enkele voorbeelden van filmscripts.
  - Verfilm de spannendste scène, waarin jullie zelf de hoofdrol spelen en zoveel mogelijk elementen van de originele scène in beeld brengen.
  - Schrijf zelf een titelsong voor de film. In de titelsong verwerk je ook de inhoud van het fragment.

OPDRACHT 2

Werk voor deze opdracht in tweetallen. In het fragment lees je het verhaal vooral vanuit het perspectief van Eva. Eva maakt veel keuzes. Hieronder in de tabel zie je een lijstje.

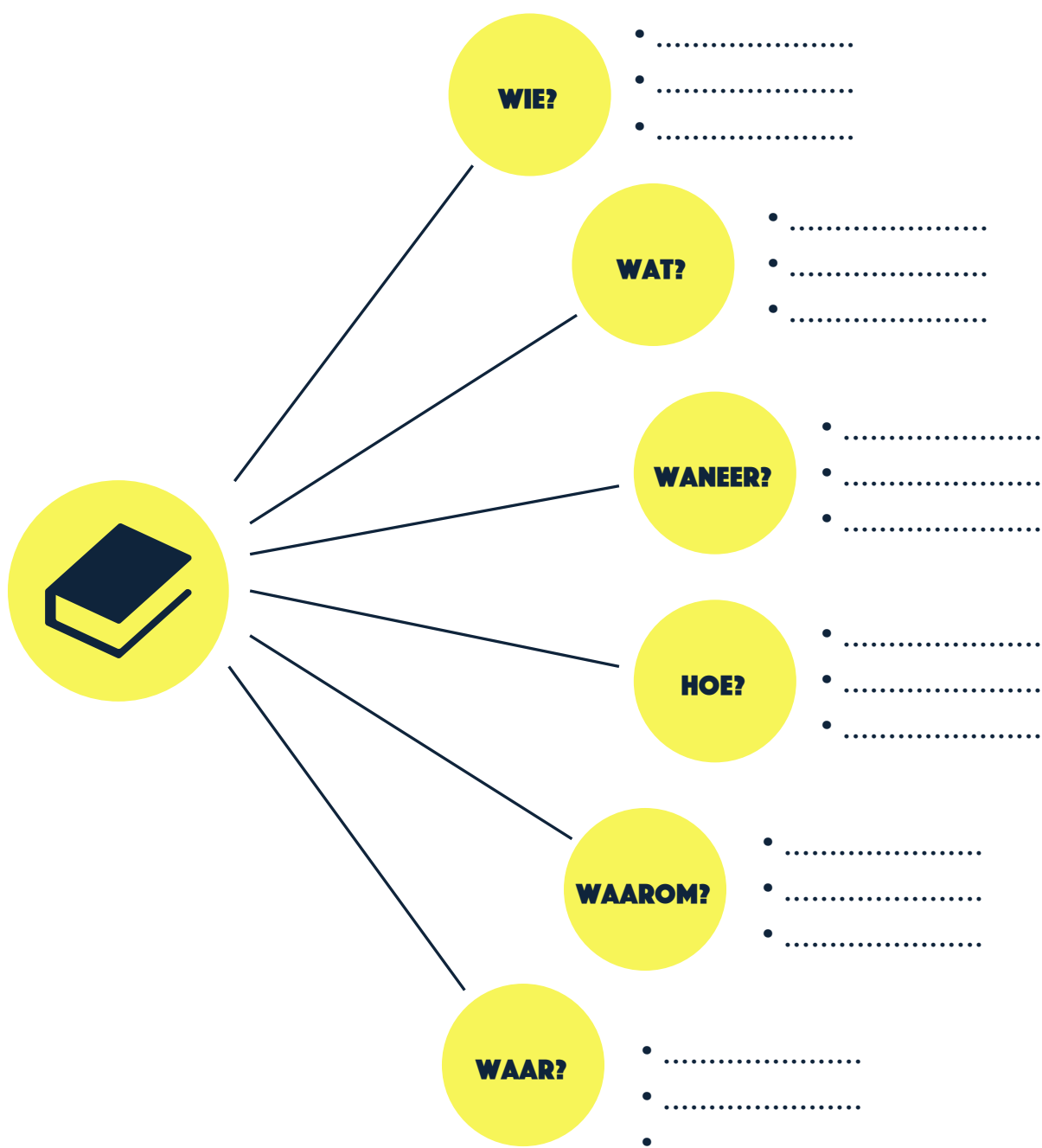
- Vul eerst individueel het schema in. Vergelijk je antwoorden daarna met die van je klasgenoot. Hebben jullie dezelfde antwoorden gegeven of juist heel verschillende?

Keuzemomenten	Wat is de reactie van Eva? Welke keuze maakt ze?	Welk beeld krijg je hierdoor van Eva?
1. Eva vindt het niet handig dat ze door de Diergaardetunnel terugfietsen. (p. 41)		
2. Eva wil iets terugzeggen na Fleurs opmerking over Mark. (p. 42)		
3. Eva wil 112 bellen. (p. 43-44)		
4. Eva wil dat Fleur de tas teruglegt. (p. 47)		
5. Eva wil reageren als Fleur zegt dat de meiden vaker naar haar moeten luisteren. (p. 49)		
6. Eva wil reageren als Fleur 'Deal' zegt. (p. 51)		
7. Eva wil haar moeder alles vertellen. (p. 53)		
8. Eva wil iets typen in de app-groep The Squad, als reactie op Fleur. Fleur zegt iets over de man met het litteken. (p. 60-61)		

- Je komt veel over Eva te weten omdat het verhaal geschreven is vanuit haar perspectief. Je leest ook wat zij denkt over haar vriendinnen. Bespreek samen welk beeld je als lezer via Eva krijgt over Kim, Anna en Fleur.
- Bespreek samen of dit een typische vriendengroep is zoals je die in boeken, films en series tegenkomt. Kennen jullie zo'n vriendengroep ook uit jullie eigen leven?

OPDRACHT 3

Bedenk met een klasgenoot een plot voor de prequel van *Geen weg terug*. Deze prequel eindigt met een auto bij een tunnel, tachtig duizend euro in een tas, een dode man en een gewonde man met een flink litteken op zijn gezicht. Werk de plot uit in deze mindmap:

OPDRACHT 4

Fleur vindt dat je vrienden niet mag verraden. Dat laat ze regelmatig merken in het fragment en ook verderop in het boek.

- Citeer twee zinnen uit het fragment waaruit blijkt dat je je vrienden niet moet verraden.
- Wat vind jij: zou het verraad zijn geweest als Eva naar de politie was gegaan? Waarom wel/ waarom niet?
- Plegen andere personages in het boek verraad? Wie? Hoe erg is dat?
- Schrijf een Instagramgedicht in de stijl van Merel Morre, Janis Ooms, Lars van de Werf of Versjes van de persjes over verraad in het boek *Geen weg terug*.

OPDRACHT 5

Voor deze opdracht werk je in tweetallen.

Fleur, Kim, Eva en Anna gaan richting het einde van het boek voor een vriendinnenweekend naar Schoorl. Ze hopen daar even hun zorgen over het gevonden geld te kunnen vergeten. Het weekendje verloopt totaal anders dan verwacht.

- Maak een tijdlijn vanaf de aankomst tot en met hun terugreis.

- Verwerk de vijf belangrijkste gebeurtenissen op deze tijdlijn.
- Wat is volgens jullie de belangrijkste gebeurtenis? Waarom?
- Ontwerp een collage die past bij deze belangrijkste gebeurtenis. Met de collage probeer je anderen enthousiast te maken voor het boek *Geen weg terug*. Werk je ontwerp uit op een A3. Leg vervolgens kort uit waarom je voor deze uitwerking gekozen hebt. Voor ideeën kun je [hier](#) eens een kijkje nemen.

OPDRACHT 6

Dit boek eindigt met een meeslepende ontknoping waarin alles samenkomt. Beantwoord onderstaande vragen. Leg steeds je antwoorden uit.

- Wat vond je het verrassendst aan de ontknoping?
- Welk personage was volgens jou het heldhaftigst tijdens de ontknoping?
- Had je verwacht dat het verhaal op deze manier zou eindigen? Waarom wel of niet?
- Paste de ontknoping wat jou betreft goed bij de rest van het boek? Had het boek al aanwijzingen gegeven richting deze ontknoping?
- Bedenk twee of drie interviewvragen die je over het slot zou willen stellen aan Elvin Post.